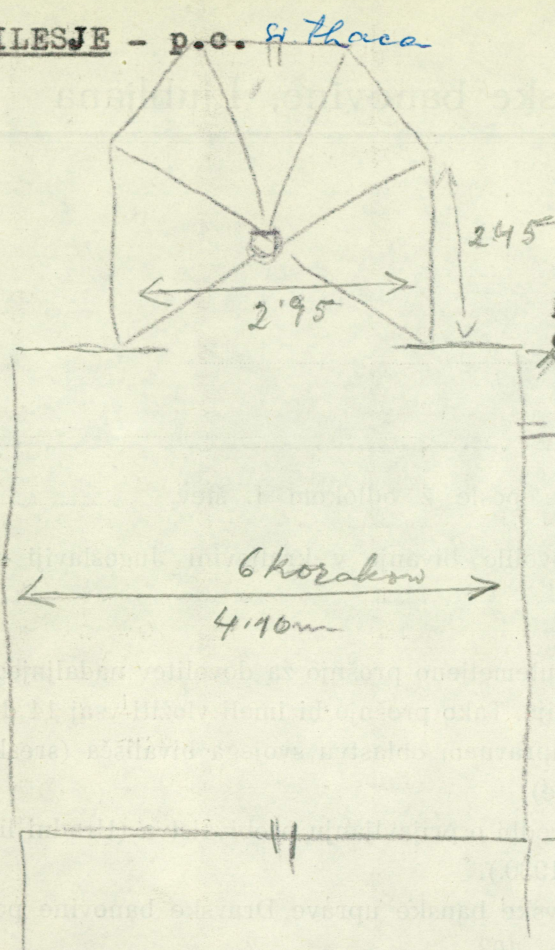

"ad fasado dvo^Wljast zvonik zidan, iz novej-
šega časa. Visok gotski portal s porezanim
prednjim robom. Okrog in okrog pritlični
pristrešen zidec. "Ante" lope prizidane
pozneje. Zakrivajo iz rezanega kamna izdelane
ogle in prvotne freske na fasadi. Prvo tno
samo dvoje oken v zaključni steni prezbiterija in v juž. steni bliže slavlolu. Ladja ima povišane zidove in odprto ostrešje rombasto rdeče belo poslikanim ostrešjem. Poslikan je prezbiterij ves. V ladji je 8 kor. slavolok, tudi lok slavloloka ostane 5 m. nek ene figure na juž. steni, tam dvoje blagoslovljajočih rok pred križi. Ostanke barve pod ometom na zap. steni severno, sev. od portala ostanki draperij na fasadi zunaj.

V lopi je prizidek na juž. steni velik sv. Krištof. Na juž. steni ladje zunaj nekako v sredi navpičen rdeč pas, očitno od okvira, desno od tod odlomek stoječe figure v lila draperiji in ostanek rumene in

roza barve. Vbrisi in tudi notranja risba draperije je vrezana v omet. Enako se to opaža pri figuri na tej steni zunaj.

Mojster prezbiterija pa vrezuje samo okvire, obrise predmetov, kakor je palica meč, kelih, posebno pa nimbi, ki imajo žarke, okrog pa niz bankic in zvezdic. Sv. krištof v lopi je sedaj odkrit, kolikor sploh gre, dosti več ne bo.

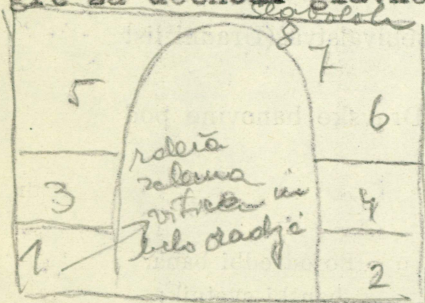
Tevo spodaj se vidi širok obrobni pas obstoječ iz rdečega zunanjskega pasu, za tem blede roza geometrični motiv na rumenkastem ozadju, vmes se na enem mestu

vidi večji temnordeč po robu postavljen kvadrat. Na notranji strani je zopet temnordeč pas, ob njem desno še nekoliko širji, zelen pas.

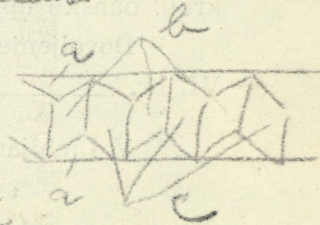
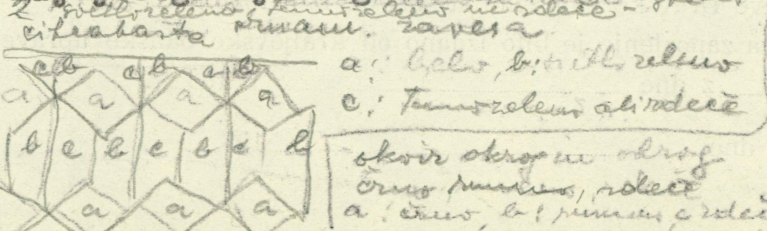
Zeleni pas gre znotraj okrog in okrog slike. Krištof koraka proti moji levi in je z obrazom, ki je brezbrad obrnjen v polprofil. Vidi se spodnji del glave do oči, oblečen je v rumen plašč z belim robom. Pod vratom se vidi od suknje kos rdečega ovratnika.

Konture so temnorjave, barve rahle. Na desni rami se vidi del lila oblečenega Janeza v lila suknjici, z rumenim nimbom. Na desni ob glavi se vidi vrh drevesa, ob rami pa kos leve roke, ki se drži za drevo. Ob nogah Krištofovih se vidi levo v polprofil proti desni obrnjen polmožak v jopiču polriba Triton ki dviga lice, ki je odbito (deloma), levo roko dviga predse, z desno pa kaže predse. Od leve dolivisi ribi podobna stvar, mogoče da njo drži. Med nogama je frontalno postavljena žena s krono na glavi, z dvema ribjima repoma, katere drži z rokami heraldično na straneh. Nad glavo je upodobljena bodičasta, trebušasta riba. Čez vse se prelivajo valovito zeleni pasovi vode. Desno ob nogi je tretja podoba, do pasu oblečen možak, ki spodaj prehaja v ribje telo.

Slikarija poznejša kakor ona v cerkvi. Slikarija na fasadi kaže lila, zeleno, rdečo barvo, kakor ona v ladi in ima vse konture zarezanex v omet. Ždi se, da gre za učencar glavnega mojstra, ki je že tudi bolj mrk v barvnem izrazu.

Slavolok je mojstrsko posnet do v loku v pritličje, prehajajočega ajdovega zrna.

3. do pasu v lila obleki z rumeno krono nerazločna svetnica v odlomkih.

4. Komaj razločna do pasu M.B. z detetom na levo stran. deč plašč, zelena podšivka, lila suknja, rumena krona, umazano sinje ozadje, zelen okvir.

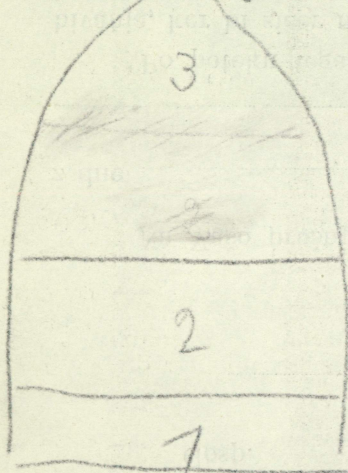
Detegolo. močno razgibano, drži okrogel predmet v levi, ki je močno vržena na stran, z levo ga Marija opira, desni obeh nerazločni.

5. rdeč okvir, umazano sinje ozadje. Na kariranem zelenkastem tlaku močno nabana draperija angela oznanenja, ki je v zgo njem delu popolnoma uničen (verj. Abel).

6. Na lila kariranem tlaku v rdeči suknji z zeleno podšivko in lila suknji z rumeno ~~podšivko~~ rdečkastim nimbom Marija z zeleno vezano knjigo v roki.

7. klečeč rdeče suknjat bradat mož, ki drži predse snop žita, po katerem sega zijajoče zmajevo žrelo. Na hrbtu ga jaha zeles, zelo blede hudič, držeč zelen čepec za njegovim hrbtom - Kajn.

Severna stena prezbiterija:

1. pritličje: posnema kamnito zgradbo, ok. 20 cm globoke police, ki se dele na barvne razdelke. Pogled perspektivno v glavnem iz ladje proti vzhodu. Spodaj enoten prav nizek (ca 10 cm) podzidek. Nad tem pas več ali manj kvadratnih, navpičnih plošč, menjaje lila, rdečih in zelenih, kar je osnovni ton za vse razdelke. Plošče so obrobno profilirane s te nimi črtami. V spodnjem delu je v vsaki nekaj pod polovico višine zavzemajoč polkrožno završena črna odprtina. Nad njo pa črna, patronirana vrtinec ribjega mehurjastega krogovičja, kos velikega okroglega okna. Nad ploščo je krilna plošča, profilirana s skoraj polkrožnim žlebom, ki ima na

spodnjem robu polkrožno palico. Nad pritličjem vodoraven, geometrično razdeljen večbarven pas, kjer prevladuje temno siva, bela, rdeča.

2. 3 stoječi apostoli pod potlačenim lokom na poligonalnih temno sivih stebrih z zarezano konturo, loki svetlorumeni, precej neplastični. Ob straneh in zgoraj dekorativen pas istega geom. sistema, kakor nad pritličjem. Apostoli stoj na valovito črtasto kariranih tleh. Tla se digajo brez perspektivne pogl

bitve do srede, so temno rdeča. x

Drugo vrhnjo polovico zavzema sinje ozadje. Nimbi poglobljeni, prav tako obri= si in detajli(okras mečev in drugih predmetov)

Po vrsti so eter, Pavel, Jakob(?romars i klobuk)

3. v okviru s cikcakasto lomljenim trakom obdan prizor mučenja Ahaca in tova= rišev. Gola s plavomi hlaškami oblečena fixur telesa. Ahacij ima klobuk. Nabo deni na trnjeve veje, kri teče od njih na tla. Notranji okvir je vinski rdeč, ozadje je sinje.

Sev.vzh.stena: pritličje kot tam. 2 apostola Janez in Matija(s sekiro) v pod= ločju na temnosivem ozadju stoječ sv. Volbenk s cerkvijo v roki, brezbrad v ornatu(rdeč, lila podšit plašč, bela temnosivo senčena suknja, zelena dalma= tika s črnim patroniranim granatnim vzorcem.

Vsh.stena: okrog okna in vsa ta stena lomljen cik-cakast pas kot spodaj-V podločju ostanek Veroni kinega prta v umazano rdeče ozadju, stene oken imajo lila rob. V sredi pa zeleno rdeč vit steber.

Jugovzh.stena: ritličje kot drugod. 2 apostola. Sivobrad levi ima sekiro v roki, blede roza plašč in rdeča suknja. Desni rdeč plašč, zelena suknja. Oba imata okrog nimbov še venec zvezd, ki se opažajo tudi ob drugih apostolih. V podločju bradat škof v ornatu, v levi škofovska palica, z desno blagoslavlja umazano zelena gotška konzola, patronirana z rdečimi rozetami, okvir rumen, ozadje temnordeče, dalmatika temnordča, alba bela.

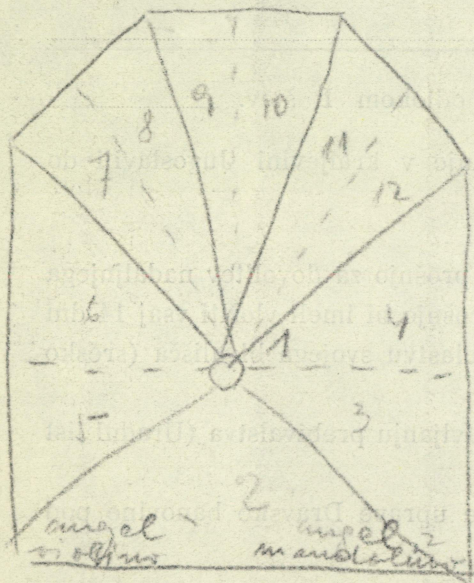
Juž.stena: Pritličje kakor drugod. Od prvotno 3 apostolov sta se ohranila samo 2 stranska z deli nimbov z zvezdami. Nad oknom na zelenem ozadju pred rumenim zastorom, pokritim z rdečimi letajočimi pticami sedeča sv. Helena, ki je od kolen doli uničena. Desno in levo kleči po en angel(levi skoraj popolnoma u= ničen) oba v lila obleki, držita za tor za Marijo.

Helena ima krono, nimb, rumen križ drži z levo roko, desno drži z dlanjo ven obrnjeno pred prsmi. Helena suknja, rdeč lila podšit plašč, belo naglavno po= krivalo.

Ozko steno slavaloka znotraj pokriva zeleno rdeč trtast ornament. Robovi so

rdeči. Porezani robovi pokriti z ornament. vrezano razdelitvijo. V slavoloku je ohranjena samo juž.stran. Geometrična delitev v smislu poglobljenih okvirov. V samem loku pa frontalen stoječ svetnik, ki z desno blagoslavlja, z levo pa drži meč.

Aer se tla in ozadje podreja splošni dekorativni delitvi ploskve ozadja, sega ta svetnik s stopali brez okvir tal. Postavljen je strogo frontalno, oblečen v lila obleko z zeleno podšivko in rdečo suknjo. Zdi se, da je bil bradat. Nasproti je bil nedvomno še eden. Ali sta to 12 in 11 apostol?

1 sklenik okrogel z reljefnim ščitkom ki je navpično deljen na belo in rdeče polje v sredi pa polmesec deljen narobe rdeče na belem ozadju, belo na rdeče ozadju.

2 ebra poslikana, ploskovitih profilov, rdeče zeleno, rumeno, lila. Vsako polje obrobljeno z belo, rdeče vzorcem, deteljice in sulice. Nato širok, rumen okvir ter umazano sinje ozadje. 2 red tem figure.

2 do kolen sedeč v mandorli Kristus - sodnik z ranami v rdečem plašču z zeleno podšivko, zadaj žarki, z desno blagoslavlja, z levo odklanja. 2 ewo in desno v kotu po en angel z violino in mandolino.

3 . Lukov vol (rumen z rdečimi perutmi)

4. rdeče oblečen angel z lila knjigo in lila perutmi (Matevž)

5. Rumena Markov lev, z rdeče - lila perutmi.

6. Janezov orel z enakimi perutmi.

7,8. rdeče in lila oblečen angela, držita skupaj odprto knjigo.

9. lila oblečen angel s polzaprtro knjigo.

10. rdeče oblečen od pasu gori uničen angel.

proporcije druge, višina manjša

originalu, merjeno čez oči. Gubice v kotih oči slabo opazivane, pravtako prehod nosa v jamico nad zg. ustnico

Prečnica ust prekratka, soloh ustna partija premalo izrazita, prezrt temni sistem ust samih in okoliških gub, ki spominjajo na lik kake glagolske črke. Risbo gub bolje opazovati!

Nad vzh. oknom, ki je prvotno je ostanek Veronikinega potnega prta.

Na okroglem sklepniku je plastičen ščit z naslikanim grbom, pol belo pol rdeče navpično. V sredi požez polmeseč, rdeč na belem, bel na rdečem.

Obleke nekaterih figur patronirane z bogatim vzorcem vitic in letajočih ptic. Grafitov vsaj važnejših v prezbiteriju in na slavoloku.

Na juž.steni sta 2 blagoslavlajoča ^{roki} pred zeleno - rdečim deteljičasto zaključnim križem, na sev. steni ena vselej v belordečem krogu.

Krogi in križ vrezani, roke prosto slikane. Izgleda, da je to delo glavnega mojstra.

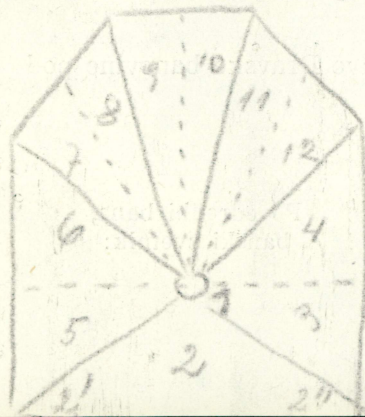
Na sliki svetnika na juž.steni dva grafita, po pisavi iz 15.stol. v gotski minuskuli: Hans(?) -- Salezt Raste.....

Stavba ima zunaj okrog in okrog pristrešeno pritličje iz apnenca. Podstrešni venci so novi.

Lopa nima zoklja in je že po tem jasen prizidek.

Razmeroma visok ozek prišiljen portal.

Stele, CXIII, 26.7.1948, str.34 - 35.

2.sedeč do kolen Kr. v mandorli.

2' angelj z violino, 2' angel z mandolino.

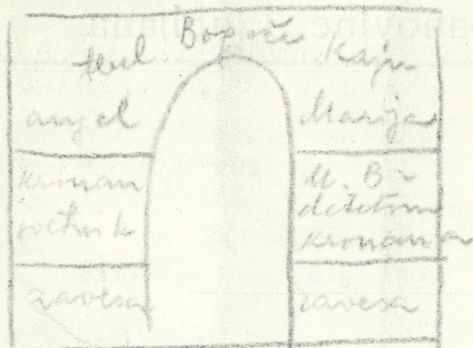
3. vol, 4. angel, 5. lev, 6. orel.

7.8. angela držita odprto knjigo

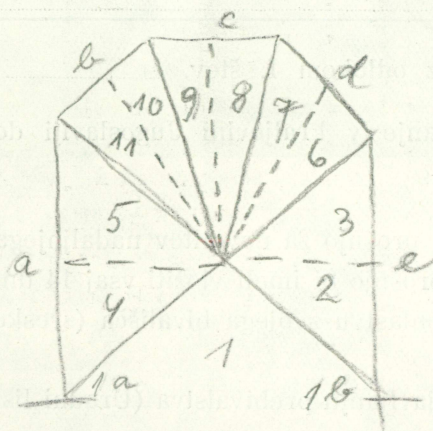
9. angel z polzaprto knjigo

10. od pasu gori uničen angel

11/12. angel s trobento.

Stele, CXIII, skici na priloženem listku

1. do kolen Kristus v mandorli, blagoslavlja z desno, z levo odklanjajoč.
2. angel z ~~mandolino~~ z goslimi
- lb. " z mandolino
4. lev, 5. orel, 2. vol. 3. angel s polzaprto knjigo
- 11, 10. angela držita odprto knjigo
9. angel z polzaprto knjigo
8. spodnji del angela
- 6, 7. angela s trobento

Stenama. pritličje večdelno rdeče, zeleno, blede rdeč, rumenkasto zeleno v obliki polovice nad gotskim profilom in s podnjimi ploščami v ka-

terih so nad polkrožnimi odprtini krogovične rozete.

Pritličje spominja po tem na pritličje v Pazinu.

Glavni pas nad večdelnim dolnim pasom na sinjem ozadju pod plitvoločnimi arkadami 3 apostoli. V podločju skupina mučeništva sv. Ahacija in ~~šest~~ tovarišev

b. pritličje, dva apostola, sv. Volbenk.

c. okno brez drugega.

d. dva apostola, sv. škof brez drugega znaka

e. ostanki dveh apostolov, srdenji po oknu popolnoma uničen. V podločju sv. Helena na tronu, pred patronirano zaveso, ki jo drži dva angela.

V slavoloku na juž.strani sv.Pavel, na desni je bil gotovo sv.Peter, a je uničen. Na slavoloku zunaj: levo zgoraj del spodnje močno nagubane draperije angela, na desni dobro ohranjena klečeča M.B., ki moli iz knjige. Nad njo v kotu vrha kajn, ki daruje snop, ki ga požira hudičevo žrelo. Abel levo je uničen. Na juž.steni v sredi je delno ohranjena slika, mogoče sv. Lenart. Vidi se spodn. del draperije. Pritličje na levo predstavlja stilizirano, rdeče zeleno vitico, ~~prakse~~ nad tem pod angelom dopasna, lila oblečena kronana svetnica. Desno ostane nek dopasne M.B. z detetom. Spodaj zelen, črnobel zastor.

4veza z Dva grada, Suho, Otokom in Šilentaborom nedvomna

Rdeče, zeleno, rumene kombinacije, kolorit, bogata zmečkana draperija plašča angela in Marije. Obraz 2 apostola na sev. steni ter obraz sv. Vaneza in njegovi lasje, gubanje oblek, kombinacija figure v arkade zelo sorodna Suhi.

Na sev. in juž.steni ladje po ena blagoslavljajoča roka na posvetilnem križu v krogu. Čas okr.srede 15.stol. Milina izraza.

Ladja ima odprto podstrešje, z romasto poslikano opečno podlago kritja.

Nad zaključnim oknom je bil naslikan Veronikin prt. Glava sv. Volbenka je po obdelavi, modelaciji, pravi brat gleve na Otoku, posebno pa v Mošnjah.

Lopa je kasnejši prizidek k ostoje i cerkvi, ki ima okrog in okrog pritlični zidec.

V cerkev vodi šilasto ločen portal s posnetim robom.

Levo od vhoda pod beležem ostanki freskiranega ometa.

Na juž.steni lope je pod beležem velika vso steno obsegajoča slika sv. Krištofa. Vidi se spodaj v lik kos ribe Faronike, noge Krištofove in desno še ena figura. Faronika ima krono in drži rep, temnorjavo rdečkaste konture in sledovi zelene in rdeče barve. Čas postanka okr.1500.

Stele, CXXIV, 9.10.1947, str.56-58.

Über Antrag des Konresp. Drexler leitet die Z.K. eine Blosslegung der vermuthlich aus dem 15.Jahrh. stammenden vertünchten Wandmalereien ein. Auf dem Kirchenboden und in der Totenkammer fanden sich die Reste eines vor einigen

Jahren wegen Wurmfeasses entfernten Altars samt seinen Holzfiguren, welche nebst zwei kleinen verrosteten Leuchtern von Schmiedeeisen und einem fragmentierten Bronzerauchfass(Ende des 16.Jahrh) dem Diözesanmuseum in Görz übergeben werden.

MD ZK: št.III.F.8, 1.1909, str. 300:Tätigkeitsberichte.

Maler Viertelberger berichtet, dass er die Fresken im Presbyterium blossgelegt habe. Das ganze Presbyterium ist reich bemalt, ~~dassxerxdixfresken~~ und zwar befinden sich im Gewölbe Christus in der Mandorla, musizierende Engel und die Evangelistensymbole, an den Wänden in einer oberen Reihe das Martyrium der 10.000 Heiligenfiguren, das Schweisstuch Christi und die hl.Helena mit zwei Engeln, in der unteren Reihe die Apostel in einer Arkadenstellung. Am Triumphbogen war das Opfer Kains und Abels dargestellt. Im Schiffe fand man keine Malereien unter der Tünche. Auch die Rippen des Presbyteriums waren bemalt und der Schlussstein trug ein gemaltes Wappen(weiss-roter Halbmond in grün - silber gespaltetem Felde). Die Gemälde sind in reiner Freskotechnik ausgeführt und ziemlich gut erhalten. Sie sind zwar nicht von hoher Qualität, aber sorgfältig und sicher ausgeführt und stammen aus der Zeit um 1500. Stilistisch weisen sie grosse Ähnlichkeit mit den Malereien der Marienkirche zu Vermo bei Mitterburg auf.

MDZK: št.III.F.11, 1.1912, str.30:Tätigkeitsbericht.

PRILESJE - p.c.sv. Ahaca

Cerkev gotska s poznejšo prizidano lopo. Prezbitერიj ima gotsko rebrovje.

Slike vse istočasne.

V lopi na južni steni sv. Krištof zelo salbo viden, ob nogah morská čudovišča: fíba Faronika, Triton in moška postava s kuto, katere spodnji del se končuje z repom.

Na vzhodni steni na levo od vrat spodnji del 3 stoječih figur.

V ladji na južni steni ostanek po oknu uničene slike : stoječ svetnik. Lep motiv kroga z vrisanim križem in blagoslavljačo roko, poznejši kot slika.

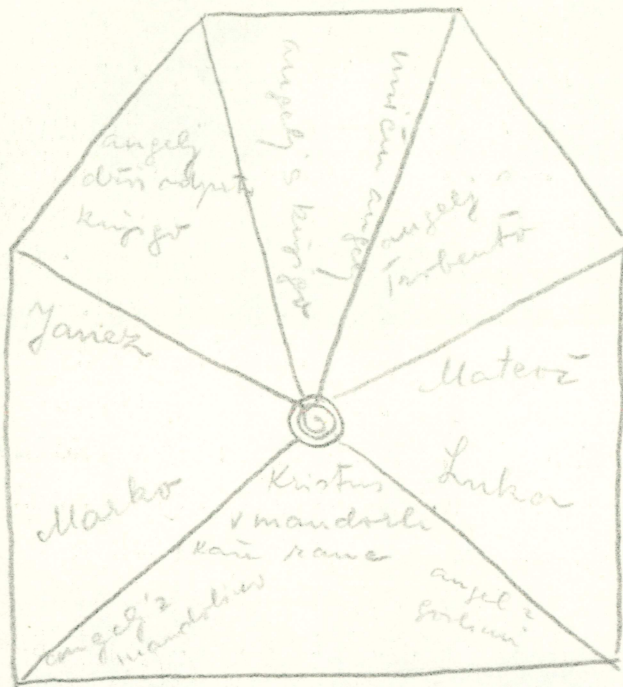
Ves prezbitერიj slikan.

Slavolok zunaj: pritličje, na eni strani drugi strani trta, na drugi večbarven geometrični vzorec. Na drugem profil do pasu svetnik ali svetnica s krono. Na drugi (južni) žena s krono do pasu, na rokah nago dete ležeče nazaj v levi držeče jabolko(?)

Zgoraj na eni strani ^{angel} ~~angel~~ (ohranjen kos zelo lepe draperije .

Na drugi Marija s knjigo v roki - Oznanenje. Nad Marijo klečeč Kajn s snopom po katerem hlasta hudič, na nasprotni strani z Abelnom uničeno.

Prezbiterij znotraj

Polihromirana rebra, ob kapah
recipročen suličast vzorec.

V trikotnih poljih od severa pričenja
mučeništvo na kol nabodenih svet-
nikov.

Svetnik z mitro in cerkvijo (sv.
Wolfgang?)

Veronikin prt (uničen)

sv. škof blagoslavlja v levi ^{na} palica
sv. Helena sedeča

2 angelja razprostrirata zastor za njo
V spodnji vrsti: 10 apostolov , 2 v
slavaloku

Pritličje kot gotski zokelj s pro-
filiranim vrhom, raznobarvna polja v

vsakem portal in okroglo okno s krogovičjem.

Ozadje *temno rjave* . Nad apostoli arkade.

Barve site: zelena ~~rameno~~ senčena ^{z modro} Zastor do polovice višine za
apostoli neke vrste parapet pokrit z vzorcem
lasje stilizirano naviti.

PRILESJE - p.c.sv.Ahaca

Gube dekorativne in blizu mehkega pojmovanja, 1.pol.stoletja. Obleka se ob nogah dekorativno lomi. Marijin plašč rudeč temnejše rudeče senčen z zeleno podlogo. Angeljeva ^{rukavje} rudečerujavo senčen zelo dekorativen, dobro izdelan. Karakteristična barva tudi lila. Patroni, med drugim tudi trta, ki se previja. Notri enoglavi orel, istega vzora na zastoru za sv. ^{Michela} Obrazi dobro izdelani. Nekoliko ? na obrvi nad očmi. Karakteristična gesta roke z dlanjo ven obrnjeno spominja na ^{Johanesa} Tipi v svoji stilizaciji nekoliko sorodni Suhi, a mnogo finejši. ? je Petrov obraz, ^{Vasja deli} izrisani in potem rudečkasto modelirani.

Čas postanka XV stol., nekako med Janezom de Laybaco in Suho, dodirne točke so z enim in drugim.

Okvir trikotnih polj je iz Zahnschnitta, okvir polj z apostoli posnema marmorno geometrično intarzijo, kar kaže mogoče kamnit okvir. Konture stebrov arkad so vrezane v zid, istotako nimbi, ki so vglobljeni notri(žarki in)Tudi ključ Petrov je ves posejan z vglobljenimi pokicami.

Prepotto v Slov. Denečiji - freska Kr.v mandorli v vzh.kapi križnega rebrastega oboka - grupa Tjeja(Cialla) Prilesje, Gluho Vrhovlje, sv.Mihael nad Ozeljanom, 3 četrt. 15.stol.(opis freske glej pod Prepotto, op.izp.V.B.)

Stele, XXIIA, 1966, str.14

Na fasadi levo od vhoda ostanki slikarije (figuralne)

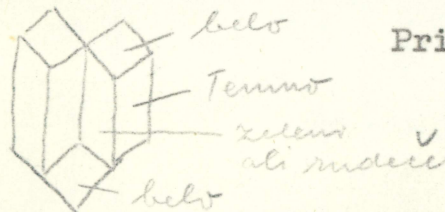
Na južnem ostenju loka odlomki velikega Krištofa v koraku porti svoji desni. Med nogama riba Faronika in del neke figure, mogoče piskača.

V ladji na sev. steni en posvetilni križ z blagoslavljačo roko. Na južni steni 2 kroga z enako blagoslavljačo roko, vmes pa v pravokotnem okviru z zobčastim vzorcem odlomek, glava in obleka pri nogah v perspektivično škatlasti prostornini. Ne bo daleč po času in značaju od mojstra prezbiterja.

Na slavaloku na desni pri tleh rudeče zelena valovnica. Nad njo v nazobčastem okviru dokolenska svetnica s krono. Njej nasproti na desni pa v obsegu enaka svetnica s krono z zelo razgibanim golim detetom na rokah, lila, zelena in rudeča barva. Dete drži levico na strani in drži v nji okrogel predmet(jabolko), z desno se zdi, da oklepa materin vrat. Nedvomno Madona. Ob levi strani loka ostanek angela, zelo izrazita grafično zmečkana draperija v rumeni barvi.

Na desni M.božje kleče s knjigo v rokah v lila suknji, v rudečem zeleno podšitem plašču. 4al je spodnji del precej odrgnjen.

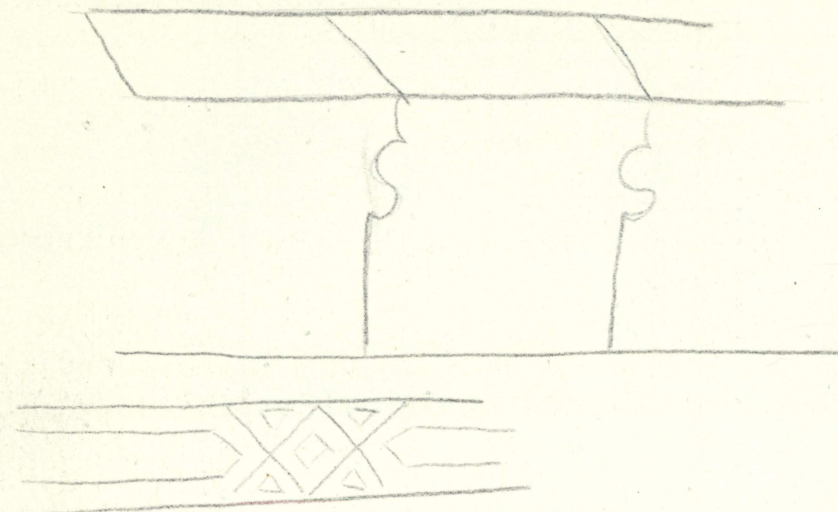
b Mariji vrhu loka klečeč Kajn s ~~xixpexcep~~ cepcem za hrbtom s snopom v rokah, ki ga požira peklenško žrelo.

Pritličje pokriva na tej strani zeleno, temno, rdeče, bel vzorec.

Oba v orca sta isti ploskvi kot slikarija zgoraj

Prilesje pri Plaveh - p.c.sv. Ahaca

Pritličje prezbitერიja pokriva zidan prizidek z gotsko profiliranim vencem.

Eno polje rudeče, drugo zeleno, tretje rudeče, četrto rumenkasto peto rudeče, šesto zeleno itd. Delilni pasovi rumeno-rudeče. Zobec na črnem ozadju. ed prītličejm in arkado apostolov in ob straneh profilno oblikovan trak. Profil reber spremljajo enotne barve rudeča, zelena, rumena.

Na oboku Krist, ki kaže rane in angeli godci ter simboli evangelistov. Dva angela držita odprto knjigo, eden lista v knjigi.

Svodne kape so obrobljene z rudečo belo recipročno deteljico.

V slavoloku je na južni steni stoječ blagoslavljač svetnik z mečem?

Pri angelih v spodnjih delih značilno zmečkan gubanje.

Nimbi apostolov vtisnjeni, meč in ključ Petra pokrita s pikčatimi puncami.

Arhitektura arkad apostolov je vrezana v omet.

Pri figuri na juž.steni ladje so vsi obrisi obleke in okvira vrezani v omet.

V pritličnih naslikanih ploščah je spodaj vselej polkrožno črno zapolnjena odprtina (vrata). Nad njo pa rozeta z bogatim vetrničastim krogovičjem.

Zveza s Suho nedvomna, kaže pa tudi na skupino Tjeja, Gluho Vrhovlje, Ozeljan.

Stele, XXIA, 1963, 10-12

Sorodnost fresk v Prišesju z onimi v sv. Mihael nad Ozeljanom (popis glej kartoteka)

Stele, XXIVA, 1962, 32